

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้ทุกคนยอมรับกันว่า ความเจริญก้าวหน้าของประเทศขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน ประเทศชาติใดประชาชนมีระดับการศึกษาสูง ประเทศนั้นย่อมมีฐานะทาง เศรษฐกิจที่ดีด้วย แม้ประเทศนั้นจะไม่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติก็ตาม แต่การศึกษาที่สามารถช่วยทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าไปได้ ความเจริญก้าวหน้าของประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้าน การเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และสังคม จะมีความมั่นคงและพัฒนาได้ต้องอาศัยการศึกษา เป็นรากฐานสำคัญ การที่เยาวชนของประเทศจะมีความรู้ความสามารถดีนั้น จำเป็นต้องได้รับการอบรมที่ถูกต้องและยึดมั่นในวัฒนธรรมที่ดีงามของตน รู้ว่าสิ่งใดควร เชื่อและสิ่งใดไม่ควร เชื่อ สามารถตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังที่ เฮอริเบิร์ต เจ. คลอสมิเยอร์ (Herbert J. Klausmier) ได้อธิบายว่า "จากการศึกษาในโรงเรียนจะทำให้ นักเรียนได้พัฒนาในด้านความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตและประสบความสำเร็จในสังคมประชาธิปไตย"

ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2517² คณะรัฐมนตรีได้พิจารณา

¹ Herbert J. Klausmier, Teaching in the Secondary School (New York: Harper & Brother Publishers, 1960), p. 1.

² สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม," รายงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2517), หน้า 1-2.

เห็นชอบตามข้อเสนอของกระทรวงศึกษาธิการ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา โดยมีหน้าที่ "พิจารณาเสนอแนวทางการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียนและลักษณะอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับกาลสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระบบประชาธิปไตย" คณะกรรมการได้พิจารณาการศึกษาทั้งในแง่ที่เป็นระบบและที่เป็นกระบวนการ โดยเริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมไทยกับการศึกษา ว่ามีผลให้เกิดปัญหาซึ่งกันและกันอย่างไร และได้ตั้งปัญหาเพื่อหาคำตอบไว้ 4 ประการ ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาคือ

1. การศึกษาที่พึงประสงค์คืออะไร
2. จะจัดการศึกษาเพื่ออะไร
3. จะจัดการศึกษาเพื่อใคร
4. จะจัดการศึกษาอย่างไร

จากปัญหาข้อ 2 ที่กล่าวว่า "จะจัดการศึกษาเพื่ออะไร" คำตอบที่ได้รับ คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันที่จะนำมากำหนดเป็นความมุ่งหมายของการศึกษาของไทยในอนาคต ซึ่งพอสรุปได้คือ การศึกษาต้องเสริมสร้างบุคคลให้มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใญ่บุคคลมีความรู้ ความสามารถ มีค่านิยมในการประกอบอาชีพที่ถูกต้องและเหมาะสม ใญ่บุคคลเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม และความเสมอภาค มีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักสิทธิหน้าที่ รู้จักรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม อยู่ในระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

จากแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของไทย ที่ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาไทยในอนาคตดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าวิชาสังคมศึกษามีบทบาทมากในการที่จะปลูกฝังและเปลี่ยนแปลงค่านิยม ทัศนคติ ความคิด ความเข้าใจ และช่วยให้เยาวชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตามที่ ดวงเคียน พิศาลบุตร¹ กล่าวว่า "วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการให้การศึกษาแก่พลเมือง เนื่องจากเป็นวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของมนุษย์ โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้มีประสบการณ์และความเป็นพลเมืองดี ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เลียนวาร์ต เคธ. เคนเวอร์ธีย์² (Leonard S. Kenworthy) ที่ว่า ... วิชานี้ไม่เพียงแต่จะมีความสำคัญในฐานะวิชาที่มุ่งฝึกนักเรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมประชาธิปไตยเท่านั้น แต่เป็นวิชาที่มีเนื้อหามากมีขอบเขตกว้างขวางกว่าวิชาอื่น ๆ เพราะได้รวมเอาศาสตร์ต่าง ๆ คือ จิตวิทยา จิตวิทยาสังคม ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ สังคมวิทยา มนุษยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ปรัชญา วรรณคดี วิทยาศาสตร์ ดนตรี และศาสนา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคมมากขึ้น... นอกจากนี้ มัวร์ริค พี. มอฟแฟทท์³ (Maurice P. Moffatt) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาไว้ว่า "สังคมศึกษาเป็นวิชาที่ช่วยให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นในการเสริมสร้างคาเนียมขั้นพื้นฐาน ทักษะคิด และอุปนิสัยที่ดี ซึ่งเป็นที่ยอมรับและทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเป็นพลเมืองดี" จอห์น ยู. ไมเคิลลิส⁴ (John U. Michaelis) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษา

¹ ดวงเคียน พิศาลบุตร, "ความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาและครูสังคมศึกษา," บันทึกคำบรรยายวิชาสังคมศึกษา (พระนคร: โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์, 2508), หน้า 17.

² Leonard S. Kenworthy, Guide to Social Studies Teaching in Secondary School, (Belmont, California: Woodworth, 1962), p. 3.

³ Maurice P. Moffatt, Social Studies Instruction, (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice - Hall, 1963), p. 10.

⁴ John U. Michaelis, Social Studies for Children in Democracy, (New York: Prentice - Hall, 1960), pp. 8-10.

ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของการศึกษา คือ สังคมศึกษาช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ เกิดความเจริญงอกงามช่วยให้เด็กมีทักษะในการใช้ภาษา การสังเกต การอธิบาย การอ่าน การทำงานเป็นหมู่เป็นพวก มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน ช่วยให้อัจฉริยะและความสัมพันธ์กับผู้อื่น การให้ความร่วมมือเข้าใจและซาบซึ้งถึงการดำเนินชีวิต รู้จักมารยาทอันดีงามของสังคม การปฏิบัติตามแบบประชาธิปไตย รู้จักประกอบอาชีพตามความสามารถ มีความเข้าใจในความรับผิดชอบและหน้าที่อันพึงมีต่อสังคมที่ตนอยู่และต่อประเทศชาติในฐานะเป็นพลเมืองดี ซึ่งสอดคล้องกับ เอ็ดเวิร์ด เอ. ครูก¹ (Edward A. Krug) ที่กล่าวว่า "ในบรรดาวิชาต่าง ๆ ที่ที่จัดสอนขึ้นในโรงเรียนนั้น วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะวัตถุประสงค์ที่สำคัญของวิชานี้ คือ การอบรมเด็กให้เป็นพลเมืองดี เป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการศึกษา รู้จักทำงานเป็นหมู่ รู้จักตัดสินใจได้ถูกต้องและเหมาะสม"

การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาจะประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่กล่าวมาแล้วนั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้าน คือ วิธีสอน หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การสอน โปรแกรมการเรียนการสอน ตลอดจน ทัศนคติของนักเรียน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ซึ่ง แอลเลน แจ็ค² (Allen Jack) ได้อธิบายว่า "องค์ประกอบสำคัญที่ควรได้รับการพิจารณาของสิ่งอื่นใดก็คือครู เพราะครูสังคมศึกษามีความรับผิดชอบโดยเฉพาะ (Unique Responsibility) ในการพัฒนาความเป็นพลเมืองดีให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน" นอกจากนี้ รัชยงค์ พรหมวงศ์³ ยังได้เห็นว่า "นอกจากความสำคัญที่กล่าวแล้ว ครูยังเป็นผู้ดำเนินการให้การเรียนการสอนบรรลุจุดหมาย โดยอาศัยวิชาต่าง ๆ ในหมวดนี้นำไปสู่ความรู้ ความคิด การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ

¹Edward A. Krug, The Secondary School Curriculum, (New York: Harper & Brother Publishers, 1960), p. 300.

²Allen Jack, The Teacher of Social Studies, (Washington D.C.: The National Council for the Social Studies, 1952), p. 2.

³รัชยงค์ พรหมวงศ์, "การศึกษากับการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยในสังคมไทย" ประชาชาติ (26 มีนาคม 2518): 56-60.

คุณค่าและทัศนคติอันถูกต้องให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน วิธีสอนของครูจึงเป็นเรื่องสำคัญ¹ ทั้งนี้เพราะในกระบวนการเรียนการสอนนั้นครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะก่อให้เกิดผลอย่างไรไ้มากกว่าเครื่องมืออื่น ๆ ในการถ่ายทอดความรู้ ทั้งนี้ แมรี ฟินอคเชียร์¹ (Mary Finocchiaro) กล่าวถึงความสำคัญของครูไว้ว่า "ไม่มีวิธีสอนที่ดีหรือเลว มีแต่ครูที่ดีหรือเลวเท่านั้น" ฉะนั้นบทบาทของครูในการสอนวิชาสังคมศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่ง

สถาบันฝึกหัดครูจึงควรเป็นแหล่งผลิตครูสังคมศึกษาที่สำคัญแห่งหนึ่ง ดังนั้น ถ้าทางวิทยาลัยครูสามารถผลิตครูสังคมศึกษาให้มีสภาพที่สัมพันธ์กับที่วางวัตถุประสงค์ไว้ ก็เป็นที่คาดหวังได้ว่า ความรู้ความเข้าใจวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนคงจะดีขึ้นตามที่ โดแนลด์ พี. คอทเทรล² (Donald P. Cottrell) กล่าวว่า "สถาบันฝึกหัดครูมีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นแหล่งผลิตครู จึงเปรียบเสมือนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการจัดการศึกษาทั้งหมดของชาติ ถ้าสถาบันแต่ละแห่งสามารถผลิตครูได้ดีย่อมจะเป็นผลไม่ถึงการศึกษาคือของเยาวชนด้วย และในทางตรงกันข้ามถ้าสถาบันได้ครูที่ไร้สมรรถภาพย่อมจะเป็นผลไม่ถึงการขาดสมรรถภาพของเยาวชนไปด้วย"

อย่างไรก็ดีจะเห็นได้ว่า วิชาสังคมศึกษานั้นมีเนื้อหามากมายและมีขอบเขตของวิชากว้างขวาง ซึ่งเป็นความจำเป็นของครูผู้สอนที่จะเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยสำหรับนักเรียนในระดับและระดับต่าง ๆ กอ สวัสดิ์พานิชย์³ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า... ครูผู้สอนสังคมศึกษาต้องมีแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมที่จะสามารถทำให้เด็กเกิดความสนใจและสามารถดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพในสังคมได้ แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในปัจจุบัน ยังไม่

¹ Mary Finocchiaro, The Teaching of English as a Second Language in Elementary and Secondary School, (New York: Harper & Brother Publishers. 1958), p. 10.

² Donald P. Cottrell, Teacher Education for a Free People, (New York: The American Association of Colleges for Teacher Education, 1956), p. 12.

³ กอ สวัสดิ์พานิชย์, วิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม, (พระนคร: โรงเรียนการช่าง
วิชาศึกษา, 2502), หน้า 2.

สามารถดำเนินการสอนให้ได้ผลสมความมุ่งหมายนัก ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านั้น จึงสมควรได้รับการแก้ไขให้หมดไป เพราะครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษานั้นนับว่ามีบทบาทมากที่สุด...

เหตุผลที่ครูวิชาสังคมศึกษา ไม่มีคุณสมบัติและความสามารถสูงเท่าที่สังคมต้องการนั้น สาเหตุใหญ่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการจัดโปรแกรมเพื่อการผลิตครูสังคมศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู ยังมีข้อบกพร่องและปัญหาหลายประการ ดังที่ สายสุรี จุติกุล¹ ได้เคยกล่าวถึงปัญหาประการหนึ่งของการศึกษาในปี 2514 ว่า... หลักสูตรของการฝึกหัดครูทุกระดับนั้น ก็เน้นทฤษฎีมากเกินไป มีข้อกล่าวหาว่าสิ่งที่เรียนอยู่นั้นไม่ได้สัมพันธ์กับสิ่งที่จะไปสอน หรือทราบแต่วิธีที่จะสอนแต่ไม่รู้เนื้อหาที่จะไปสอน นอกจากนี้การฝึกหัดครูระดับต่าง ๆ ไม่ได้มีความต่อเนื่องกันเช่นเกี่ยวกับความไม่สัมพันธ์กันระหว่างหลักสูตรมัธยมกับหลักสูตรครูของมหาวิทยาลัย...

ด้วยเหตุนี้การเตรียมครูสังคมศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเป็นการเตรียมบุคคลเพื่อที่จะไปเป็นครูของผู้อื่นอีกต่อไป ดังกล่าวของนายบุญถิ่น อัตถากร² ที่ว่า "กรมการฝึกหัดครูจะต้องไม่มุ่งแต่เพียงความสำเร็จของศิษย์ที่จะไปเป็นครูเท่านั้น แต่ต้องมุ่งเลยไปถึงศิษย์ของศิษย์ในอนาคตของเราอีกด้วย" ดังนั้นในการที่วิทยาลัยครูจะสามารถผลิตครูสังคมศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษาและระดับประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษาชั้นสูงให้มีคุณภาพดีตามความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาที่วางไว้นั้น อาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในวิทยาลัยครู จึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ที่จะดำเนินการสอนวิชานี้ให้ได้อย่างจริงจัง เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพครู อบรมเยาวชนของชาติให้เป็นพลเมืองดี

¹ สายสุรี จุติกุล, "ปัญหาการศึกษา 2514" รายงานการประจําประจำปี เรื่อง ปัจจุบันและอนาคตของสังคมไทย โดยสมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พระนคร: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2514), หน้า 247.

² หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู, หลักการบริหารโรงเรียนในด้านวิชาการ (พระนคร: โรงพิมพ์บรรณาร, 2505), หน้า 1.

ที่มีประสิทธิภาพในสังคมต่อไป ด้วยเหตุนี้อาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาต้องเข้าใจในความหมายของวิชาที่สอน มีวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมที่จะฝึกให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะที่เป็นประโยชน์ในการสอนวิชาสังคมศึกษาต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญและตระหนักถึงบทบาทของครูสังคมศึกษาว่า งานของครูสอนวิชาสังคมศึกษา เป็นงานที่ต้องรับผิดชอบมากในการเตรียมเยาวชนของชาติให้ใช้ชีวิตอย่างมีประโยชน์และคุณค่าแก่สังคมของเขา ครูสังคมศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในวิชาการต่าง ๆ และวิธีการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นการศึกษาถึงการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาจากครู อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยครูนี้ จะช่วยให้ทราบถึงทักษะของผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในค่านความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาและข้อเสนอแนะที่ใคร่รับจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาต่อไป นอกจากนี้การศึกษาเรื่องนี้ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อน ผู้วิจัยจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลของการวิจัยนี้ จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ครูสังคมศึกษาที่สำเร็จจากวิทยาลัยครูทุกแห่งมีประสิทธิภาพใน ค่านคุณภาพ มีความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ มีความสามารถดำเนินการสอนให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษา และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับการสอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษา ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู
2. เพื่อศึกษาสถานการณ์ทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับคุณวุฒิ ประสบการณ์การสอน จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอน ความสนใจในการสอน
3. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากแหล่งวัสดุและชุมชนหรือสถานที่ที่มีอยู่ในท้องถิ่นใกล้เคียงของอาจารย์ผู้สอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษา
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอุปสรรคของการสอน และความต้องการความช่วยเหลือในการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา เพื่อหาข้อเสนอแนะเป็นแนวทางในการแก้

ปัญหาเพื่อปรับปรุงการสอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูใหม่ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

วิธีที่จะดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษา ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ของกรมการฝึกหัดครู เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นจากผลการค้นคว้าดังกล่าวแล้ว

2.2 ประชากร คืออาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูที่เปิดสอนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงทั่วประเทศ

2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาที่มีชื่อกลุ่มประชากรจริง ปรับปรุงแบบสอบถามให้ดีขึ้นแล้วจึงนำไปสอบถามกับกลุ่มประชากรจริง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคำตอบที่ได้รับคืนมาคิดหาอัตรา ร้อยละ มีทิมเฉลี่ยคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางและบทความ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงในสถาบันฝึกหัดครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

2. การวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของอาจารย์ที่กำลังสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในภาคปลายปีการศึกษา 2518

ความจำกัดของการวิจัย

1. การนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ซึ่งสังกัดวิทยาลัยครูส่วนกลางเพียง 4 คนเท่านั้น ไม่สามารถเป็นตัวแทนประชากรได้โดยสมบูรณ์ อาจทำให้ได้แบบสอบถามไม่ดีเท่าที่ควร
2. พื้นฐานความรู้และวุฒิของผู้ตอบแบบสอบถาม บางคนจบทางการศึกษา แต่บางคนไม่จบ ความเห็นย่อมแตกต่างกัน แม้ว่าจะเป็นอาจารย์สอนวิชาเดียวกันก็ตาม
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถามและการทำวิจัยมีไม่เพียงพอ
4. แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาบางส่วนไม่สมบูรณ์ จึงอาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนบางประการ

ขอขอบคุณ

ผู้ตอบแบบสอบถามถือว่าเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษาในวิทยาลัยครูทั้งสิ้น

คำจำกัดความ

วิชาวิธีสอนสังคมศึกษา หมายถึง วิชาบังคับทั่วไปสำหรับนักศึกษาที่ศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษา และวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชา เอก - โท สังคมศึกษาที่ศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

ครู อาจารย์ หมายถึงผู้ทำการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ในวิทยาลัยครูทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

วิทยาลัยครู หมายถึง สถาบันฝึกหัดครูทั่วประเทศที่เปิดสอนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง จำนวน 29 แห่ง สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในวิทยาลัยครู จะได้อธิกเห็นและแนวทางในการปรับปรุงการสอนของทมิให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ฝ่ายบริหารในสถาบันฝึกหัดครู จะได้อธิกข้อมูลจากการวิจัยไปประกอบการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ได้ตรงต่อปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่ ตลอดจนการจัดบริการต่าง ๆ แก่อาจารย์ได้ตรงตามความต้องการ
3. หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู อาจใช้เป็นแนวทางในการจัดอบรมหรือสัมมนาให้เกิดความรู้ทางวิชาการ และวิธีการสอนให้ดีขึ้น
4. ผู้สนใจอาจใช้เป็นแนวทางในการวิจัยค้นคว้าต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย